Amèrica, catalana

Autor:
Data de publicació: 08-05-2012

Article d'Isabel-Clara Simó publicat a ELPUNT AVUI+ el 8 de maig del 2012.

Tinc poca o nul·la simpatia per les teories conspiratives, que sempre m'han semblat una fugida d'estudi per no afrontar uns fets que ens amoïnen. Tanmateix, fa potser una dècada vaig començar a llegir els llibres de Jordi Bilbeny sobre la catalanitat de Colom i, més enllà del meu escepticisme inicial, hi vaig trobar arguments incontestables i que, oh meravella, no es reflectien en cap dels manuals a l'ús que tenia a la mà. La teoria va aixecar una onada d'incredulitat i de riures i el pacient historiador va continuar la seva tasca.

Tinc el convenciment que el que aprenen les nostres tendres neurones en els anys escolars es grava a foc i és molt difícil desfer-se'n. Només així entendrem que els tòpics, irrisoris, sobre els catalans, siguin acceptats per tanta gent i que hi hagi qui diu, sense anar després a la presó, que la nostra cultura és "cultura de pie de página" i no cultura de debò com la castellana.

Ara he estat llegint i mirant (la profusió de mapes originals és irrebatible) un llibre extremadament interessant: Descoberta i conquesta catalana d'Amèrica, del professor Enric Guillot. No glossaré l'obra perquè ja ho ha fet, magníficament, Cesc Batlle en aquestes mateixes pàgines (17/4/2012), però sí que voldria dir que els mapes originals, rescatats de diversos indrets, demostren la catalanitat de la conquesta amb una claredat eixordadora. Les veritats que s'hi veuen ultrapassen les fantasies amb què s'ha bastit el mite clau de l'espanyolitat. Cap mitologia no suporta cap anàlisi.

Estem vivint, des del tossut combat intel·lectual de l'Institut de la Nova Història (que presideix Bilbeny), la constatació d'un altre espoli: l'espoli de la nostra història. I no és l'únic cas. El segon espoli és el fiscal. El tercer és esportiu: el malson de cedir, per a Espanya, els gols que marquen els jugadors del Barça en un invent fruit d'un màrqueting acurat, que es diu la roja.

N'hi ha més, d'espolis. I això vol dir deslleialtat. No descobreixo res, ja ho sé. Però la nostra passivitat sovint m'esparvera. Potser hauríem de fer cas de la lletra del nostre himne: "Ara és l'hora." Sí, president Mas: ara és l'hora. Diguem prou.